

Efni: Umsögn Stúdentaráðs Háskóla Íslands um grænbók um fjárveitingar til háskóla.

7. febrúar 2020

Stúdentaráð fagnar áformum um endurskoðun fjárveitinga til háskóla. Sóknarfæri er til staðar, sérstaklega með endurskoðun reiknilíkansins fyrir háskólana, nemendur þeirra og samfélagið í heild sinni. Grænbókin sjálf virðist vel unnin og er upplýsandi og góð dæmi eru tekin um aðgerðir og stefnur í samanburðarríkjum. Mikilvægt er að mati Stúdentaráðs að sá grunnur sem lagður er í grænbókinni að frekari stefnumótun verði nýttur með hagsmuni samfélagsins, háskólanna og sérstaklega nemenda þeirra að leiðarljósi. Telur Stúdentaráð því aðkomu fulltrúa nemenda að stefnumótunarferlinu í kjölfar grænbókarinnar mikilvæga þegar henni verður komið við.

Gott samráð á milli stjórnvalda, háskólanna og nemenda í framhaldinu er lykilatriði til að afstaða sem ánægja er með verði tekin til hinna ýmsu markmiða og hvata sem talað er um í grænbókinni. Skiptar skoðanir geta verið um hve mikið háskólastigið skal þjóna þörfum atvinnulífsins auk markmiða um aldur námsmanna og námsframvindu þeirra. Þar koma ýmsir þættir málinu við og vanda verður til verka við sköpun hvata fyrir háskólana. Lykilatriði er að þeir hvatar sem innbyggðir verða í fjárveitingar stuðli að auknum gæðum náms og rannsókna en ekki eingöngu hagræðingu. Á þetta sérstaklega við um hvers kyns aðgangsstýringu, þar sem jafnrétti til náms verður að vega þungt.

Líklegt er að sátt ríki þegar um að draga úr magnhvata reiknilíkansins. Í því skyni tekur Stúdentaráð áformum um að fjölga þeim þáttum sem til skoðunar koma við fjárveitingar háskóla fagnandi. Til að treysta rekstrargrundvöll skólanna og minnka breytileika í fjárveitingum er þá að öllum líkindum hentugast að fara þá leið sem samanburðarríkin hafa farið og auka hlutfall fastrar fjármögnunar og annarrar fjárveitingar sem er ekki jafnbreytileg og þættir reiknilíkana. Þannig mætti væntanlega tryggja rekstrargrundvöll fámennra deilda með fyrirsjáanlegri hætti en nú er.

Það vakti athygli Stúdentaráðs að í flestum samanburðarríkjum virðist fyrirkomulag fjárveitinga vera á þá leið að sértekjur vegna skólagjalda einkarekinna háskóla dragist að minnsta kosti að hluta til frá fjárveitingu hins opinbera. Telur Stúdentaráð slíka ráðstöfun bæði hagkvæma, þar sem þá losnar um fjármagn sem nýta má til að vinna að ákveðnum markmiðum, og sanngjarna gagnvart hinum opinberu háskólum sem ekki hafa sértekjumöguleika skólagjaldanna.

Að mörgu er að hyggja í framhaldinu og mun Stúdentaráð fylgjast með á öllum stigum til að standa vörð um hagsmuni stúdenta. Umsögn þessi er birt með fyrirvara um frekari athugasemdir á síðari stigum.

Fyrir hönd Stúdentaráðs Háskóla Íslands

Jóna Þórey Pétursdóttir, forseti Stúdentaráðs